

PROGRAMA DE LIMBA ȘI LITERATURA SPANIOLĂ

DESTINATĂ EXAMENELOR de grad didactic II și I

A. LIMBA SPANIOLĂ

1. Fonetică și fonologie

- Noțiuni generale de fonetică și fonologie. Sunetul și fonemul;
- Sistemul vocalic spaniol;
- Sistemul consonantic spaniol (*yeísmo*, *seseo*, *ceceo*);
- Accentul, silaba (diftongul, triftongul, hiatul);
- Elemente de fonosintaxă;
- Intonația asertivă, interogativă, exclamativă; fonosintaxa propozițiilor asertive, interogative, exclamative.

2. Lexicologie

- Creativitate lexicală în spaniola actuală: creație lexicală prin mijloace interne (endogeneză): fonologică, morfosemantică (derivare, derivare regresivă, compunere) și semantică; creație lexicală prin mijloace externe (exogeneză).

3. Morfosintaxa

- Clase morfologice. Categorii gramaticale nominale, verbo-nominale și verbale (genul, numărul, persoana, modul, timpul, aspectul, diateza);
- Sintagma nominală: Clasificarea substantivelor. Substituții nominali. Modificări în sintagma nominală: predeterminanții (articolul definit, articolul nedefinit și neutru; adjective pronominale: demonstrativele, posesivele, relativele și interogativele; cuantificatorii); atributul (*complemento del nombre o adyacente*) exprimat prin adjectiv, subordonată relativă și apozitie.

4. Sintaxa propoziției

- Propoziția simplă, propoziția complexă;
- Categoria subiectului: realizări ale grupului nominal cu funcție de subiect: subiect inclus și subiect subînțeles (acord și anafora); propoziția subiectivă;
- Predicat verbal și predicat nominal. Verbele copulative *ser / estar* - abordare contrastivă. Complementele: direct (*implemento*), indirect (*complemento*), prepozițional (*suplemento u objeto regido*) și realizările lor (sintagme nominale și subordonate substantivale). Circumstanțialele adverbiale și realizările lor în enunț (modale, de timp, de loc);
- Coordonarea în propoziția complexă: copulativă, disjunctivă, adversativă;
- False circumstanțiale: comparativă; structurile adverbiale de cauză-efect: condițională, finală, cauzală, concesivă, consecutivă.

Bibliografie:

- Alarcos Llorach, E., *Estudios de gramática funcional del español*, Madrid, Gredos, 1973.
- Alvar, Manuel y B. Pottier, *Morfología histórica del español*, Madrid, Gredos, 1983.
- Alcina Franch, Juan y José Manuel Bleca, *Gramática española*, Barcelona, Ariel, 1975.
- Bustos Gilbert, E. D., *La composición nominal en español*, Salamanca (Anejos de 'Acta Salamanticensis'), 1986.
- Dumitrescu, Domnita, *Gramatica limbii spaniole prin exercitii structurale*, Bucuresti, Editura Didactica și Pedagogica, 1979.
- Dumitrescu, D., C. Haulica, S. Leahu, M. Papadopol, *Studii de sintaxa a limbii spaniole*, Bucuresti, TUB, 1979.
- Fernández Ramírez, S., *Gramática española*, I-IV, Madrid, Arco Libros, 1984-1986.
- Gili y Gaya, S., *Curso superior de sintaxis española*, Barcelona, Vox, 1964.
- Manoliu Manea, M., coord., *Manual de limba spaniola*, vol. I: *Categoriile gramaticale*, Bucuresti, TUB, 1975.
- Matte Bon, F. *Gramática comunicativa del español*, I-II, Madrid, Difusión, 1992.
- Miranda, J. A., *La formación de palabras en español*, Salamanca, 1994.
- Monge, S., y María Antonia Martín Zorraquino, *La formación de palabras*, Madrid, 1991.
- Navarro Tomás, T., *Manual de pronunciación española*, Madrid, CSIC, 1959.
- RAE, *Esbozo de una nueva gramática de la lengua española*, Madrid, Espasa-Calpe, 1973.
- Ramírez, S. H., *La derivación nominal*, Madrid, Anejo XL BRAE, 1986.

B. LITERATURA SPANIOLĂ

1. Poezia Secolului de Aur

- Poezia prerenascentistă: Școala poetică castiliană din secolul al XV-lea; los *Cancioneros* - caractere generale.
- Poezia secolului al XVI-lea: petrarchism, neoplatonism, mistică: Garcilaso de la Vega, Fray Luis de León, San Juan de la Cruz. Dinamica formelor poetice: forme tradiționale (*el romance*, *la canción*), sonetul, lira.
- Poezia barocă: Luis de Góngora, Francisco de Quevedo.

2. Forme și tipologii romanești în Secolul de Aur.

- *La Celestina* - problematica genului; sinteza elementelor renaștentiste și medievale.
- Romanul sentimental, pastoral, bizantin și cavaleresc - caractere generale. *Los Trabajos de Persiles y Sigismunda* de Miguel de Cervantes.
- Proza picarescă: *Lazarillo de Tormes*, *Vida del Buscón don Pablos* de Francisco de Quevedo.
- Inovarea tehnicilor narative: romanul baroc: *Don Quijote* de Miguel de Cervantes.
- Baltasar Gracián - filosofia morală și modelul uman în Baroc. *El Criticón*.

3. Teatrul național în Secolul de Aur.

- Lope de Vega: teoria dramatică în Secolul de Aur. Crearea teatrului național spaniol: *Peribañez y el Comendador de Ocaña*. *El Caballero de Olmedo*.
- Pedro Calderón de la Barca: dimensiunea metafizică a dramei baroce; tema onoarei. *La vida es sueño*. *El Alcalde de Zalamea*.
- Tirso de Molina: reflectarea dramatică a problematicii spirituale a secolului al XVII-lea: *El Burlador de Sevilla y Convidado de piedra*. *El Condenado por desconfiado*.

4. Generația de la 1898: Miguel de Unamuno, Azorín, Pío Baroja, Antonio Machado.

5. Poezia modernistă spaniolă și hispano-americană: José Martí, Rubén Darío, Juan Ramón Jiménez, César Vallejo, Pablo Neruda.

6. Realul miraculos (*lo real maravilloso*): Alejo Carpentier.

7. **Generația poetică de la 1927: Federico García Lorca, Dámaso Alonso, Gerardo Diego, Rafael Alberti, Vicente Aleixandre.**

8. **Romanul spaniol postbelic: caractere generale, tipologii romanești, teme predilecte. Camilo José Cela, Francisco Ayala, Max Aub, Carmen Laforet, Miguel Delibes, R. Sánchez Ferlosio, Luis Martín Santos, Juan Goytisolo, Ana María Matute, G. Torrente Ballester.**

9. **Miturile puterii și ale istoriei în romanul hispano-american: G. García Márquez, M. Angel Asturias, Carlos Fuentes, A. Roa Bastos.**

10. **Romantism și postromantism: José Cadalso, Duque de Rivas, José Espronceda, J. Zorrilla, G. Adolfo Bécquer.**

11. **Generația de la 1868: B. Pérez Galdós, Juan Valera.**

12. **Jorge Luis Borges și Octavio Paz: formele ficțiunii: discurs și metadiscurs literar.**

13. **Dinamica formelor narative: experimentul romanesc în literatura hispano-americană de după 1975: Gabriel García Márquez, Julio Cortázar, Ernesto Sábato, Mario Vargas Llosa.**

Bibliografie

- Alborg, J.L., *Historia de la literatura española. Edad Media y Renacimiento*, Madrid, Gredos, 1970.
Alborg, J.L., *Historia de la literatura española. Epoca barroca*, Madrid, Gredos, 1970.
Alborg, J. L., *Historia de la literatura española. Siglos XVIII, XIX*, Madrid, Gredos, 1972.
Alegría, Fdo, *Historia de la novela hispanoamericana*, México, 1965.
Alonso, Dámaso, *Poesía española*, Madrid, Gredos, 1962 (u otras ediciones).
Deyermond, A. D., *Historia de la literatura española. La Edad Media*, Barcelona, Ariel, 1994.
Flores, A. y R. Silva Caceres, *La novela hispanoamericana actual*, Nueva York, 1971.
Franco, Jean, *Historia de la Literatura hispanoamericana*, Barcelona, Ariel, 1981.
Jones, R. O., *Historia de la literatura española. Siglo de Oro, prosa y poesía*, Barcelona, Ariel, 1989.
Rico, Francisco, coord., *Historia y crítica de la literatura española*, t. I-VIII, Barcelona, Ed. Crítica, 1980-1991.
Sánchez Escribano, F., y A. Porqueras Mayo, *Preceptiva dramática española del Renacimiento y Barroco*, Madrid, Gredos, 1971.
Shaw, D. L., *Historia de la literatura española. El siglo XIX*, Barcelona, Ariel, 1976.
Valbuena Prat, A., *Historia de la literatura española*, t. III, Barcelona, Gili, 1968.
“Valoración múltiple”. Volúmenes publicados por el Instituto de Investigaciones Literarias de La Habana (Alejo Carpentier, Gabriel García Márquez).
Vivanco, Luis F., *Introducción a la poesía española contemporánea*, Madrid, Guadarrama, 1971.
Wilson, E. M. y D. W. Moir, *Historia de la literatura española. Siglo de Oro, teatro*, Barcelona, Ariel, 1983.

C. DIDACTICA DE SPECILITATE

1. Metode și procedee didactice în predarea limbii spaniole: metode comunicative, audio-vizuale și audio-orale, cognitive, de evaluare.

2. Strategii și tehnici de proiectare și structurare a predării: structurarea conținuturilor didactice în relație cu obiectivele particulare ale procesului; stabilirea relației progresive între diversele etape ale învățării; adaptarea procesului la caracteristicile preliminate ale subiecților învățării.

3. Tehnici de predare a foneticii și ortografiei; a lexicului; a gramaticii; a elementelor de teorie literară și de interpretare de text.

4. Strategii de evaluare preliminară, periodică, formativă, sumativă.

5. Strategii de formare a competențelor de înțelegere orală și scrisă și de exprimare orală și scrisă:

- strategii de lectură a imaginii și textului; tratamentul specific al textului literar: relevarea caracterului narativ, descriptiv, argumentativ; relevarea mărcilor specifice discursului liric;
- strategii de pregătire și orientare a discursului : expunere orală liberă sau dirijată, dialog, corespondență.

6. Predarea conținuturilor de cultură și civilizație spaniolă; folosirea materialelor complementare: alcătuirea corpusurilor de materiale vizuale, a selecțiilor de eșantioane lingvistice diversificate registral și funcțional, selectarea materialelor de tip document autentic.

D. METODICA PREDĂRII

1. Privire metodologică a manualelor de gramatică și lecturi literare pentru clasele V-XII în vigoare.

- a) Volumul cunoștințelor și dozarea lor în raport cu vârsta elevilor;
- b) Concretizarea procedurii predării concentrice a gramaticii;
- c) Principiile metodologice ale alcătuirii manualelor în vigoare.

2. Probleme generale ale metodicii predării:

- a) Metode de predare: analiza, sinteza, inducția, deducția, comparația, expunerea profesorului, conversația, observația asupra limbii, exercițiile, munca cu manualul;
- b) Metodologia structurării lecțiilor de limbă în raport cu tema, scopul lecției;
- c) Metodologia examinării (verificării) elevilor.

3. Metodologia și scopul predării foneticii.

4. Predarea morfologiei – însușirea principalelor sensuri ale morfemelor.

5. Metodica predării literaturii

- a) Formarea la elevi a deprinderilor citirii literare;
- b) Metodologia lecțiilor de lecturi literare, scopul lecțiilor de lecturi literare (literatura), felurile și structura lor, metodele analizei literare a operelor literare (lirice, epice, dramatice).

Bibliografie:

- A.A.V.V., *Didáctica de las segundas lenguas*, Madrid, Santillana, 1990.
- Cuadrado, Charo, Yolanda Díaz y Mercedes Martín, *Las imágenes en la clase*, Edelsa, 1999.
- Cucos, C., *Psihopedagogie pentru examenul de definitivare și grade didactice*, Iasi:Polirom, 1998.
- Encina, Alonso, *¿Cómo ser profesor y querer seguir siéndolo?*, Madrid, Edelsa, 1999.
- Manolescu, Marin, *Evaluarea școlară – un contract pedagogic*, București: Editura Fundației “Dimitrie Bolintineanu”, 2002.
- Manolescu, Marin, *Pedagogie*, București: Editura Fundației “Dimitrie Bolintineanu”, 2001.
- Neacșu, Ion, *Instruire și învățare*, București: EDP, 1999.
- Ortega, Gonzalo y Guy Rochel, *Dificultades del español*, Ariel Lenguas Modernas, 1995.
- Santos Gargallo, Isabel, *Análisis contrastivo, análisis de errores e interlengua en el marco de la lingüística contrastiva*, Ed. Síntesis, 1993.
- Tomșa, Gheorghe, *Consilierea și orientarea în școală*, București: Universitatea București, Editura CREDIS, 2001.

RESPONSABIL,

Lector univ. dr. Cătălina-Iuliana PÎNZARIU